

Påskövland
Fyngga ten
Barna
1898

Yms. ar Ep. Mobergen
4150
Barnas Mobergen
Född 1891 i Regna

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

1.

Stor-Klas och Lill-Klas.

Lill-Klas hade bara en häst o
därför lånade han ibland en häst av
Stor-Klas. Då han så köide dom båda i
par, sa han: "Hoppsan mina hästar."
Dette än han sa "mina" retade Stor-Klas
så till juss, än han sa till Lill-Klas att
sluta opp med att säga "mina hästar".
Då ringa förmaningar hjälpte beslot
Stor-Klas att hämnas. På en natt
gick han o stog iljnt hästen för Lill-Klas.
Då nu denne på nerron vittade hästen
dröb, flidde han honom o lockade
hunden. Sen det var gott stoppade han
den i en snick o för him stann för att
sälja den.

Vägen till stann var lång o Lill-Klas var

frunzemat ta in hos en rik bonde, som
hade en otrogen hustru. O eftersom inte
mannen var hemma på kvällen, kom
hennes älskare dit. Denne undfagnade
hon med god mat o gott vin. Emellan-
tid kom bonden hem för än som var
beräknat o i all hast måste så hustrun
stänga in maten o vinet i ngnen o
gömma älskaren i en skåp. Sen det var
gjort avlägsnade hon sej. Bonden fick
nu leta sej lite mat o den var ganska
färdig. Lunkas o bonden kom snart i
samtal o under samtalet rikade lunkas
än frampa på sin sick. Bonden för-
gade då, vad du hade i sicken, som gav
än så knarrande ljud. "Det är en terleri-
pjäs," svarade lunkas. "av honom får jag

4150

och hemlighet. - "Ja, och så han de?
 frågade vinden. - "Jag såar mig
 en enfaldig, smalle sådant, men de
 det! Agnens frimodighet som är följande
 honom gott de naturligtvis och tillägg!
 nyss och fiktivt för sin höjnings, och
 den andra takt som. "De makt du ha
 honom att göra mera "tad ständ. Det
 klar främmande på nytt på sidan och:
 "Om jag kan se fram till i skogen!
 handen trängde efter och se en träd!
 get. "Om också på fram "tad kan
 de tillåtas. Den sträcker ut skogen
 och ser till kyrkan och med mannen
 i skogen, som lygde i vad av till skogen.
 "Ja, med en gammal jagor, en tillåtas.
 Han fick gästet tillgård och litet manne

Skiv endast på denna sida!

4150

gå. De killede som firtallet i
 forinden, mit dannede overblik
 for brispygelen. Det blev alle os
 overmandlige for killede som med en
 strømmende jengar. De hængende
 som manges fird killede og med en
 hem. De hængende killede
 frigade dannede, som kan fird jengar ifor
 vi an kille og manges killede. "Om
 kan lag for fird skmidt og dannede en
 kille skmidt killede. Det fird for-
 kille den gilde mit kan hem nær
 kille skmidt killede. For kan fird
 skmidt fird kan for os
 fird mer an dannede killede, det kan dannede
 mine os for killede som fird og killede

Skrevet endast på denna sida!

vara på att röja honom ur vägen.

Da natten varj kom sej därför in
sin lunklas för att med en nyast
ihjäl honom. Men lunklas, som anade
ord la sej inte den kvällen. Istället
tog han sin avalida svärmor o la henne
i sin säng, så da storklas på natten
kom o skulle möda lunklas var det
sag inte bättre än han i stället satte
sig i kivet på den döda gumman.
Morrondagen tog lunklas sin svärmor
o satte henne i ryggsätet o for till stan.
Da han var kom till att vordhus, stan-
made han o gick in för att ta sej en
flaska öl. O så ter han möden gå ut till
kvinnan på ryggen med en glas. Denne
gick o bjöd gumman ölet gå till på gång.

Då hon ändå inte tyddes sej om att ta
an ett glas, blev han arg o slog till henne
så hon stöp ner vagnen. Då värden så
såg, att hon var död, trodde han, att han
slagit ihjäl henne o blev förskräcktligt
rädd. Lunklas som seti anhop, sprang
in fram o skände på värden att vad
han orkade. Denne bad Lunklas att
inte anmäla saken o erbjöd sig att be-
tala en stor skadestättning! Lunklas
tog pengarna o åkte tillbaka hem.

Då han sen kom hem o Stricklas fick
se honom, blev denne omedels häpen.
"Va, har jag inte slagit ihjäl dig?" "Ej,
men min svärmor har du tagit livet
av o här kan du se så mycket pengar
jag fått för henne i stan," svarade Lunklas

o vände den andre pengarna. Så fort
öggren hiller ger Stocklas sej av hem o
står ihjäl sin svärmor samt för till
stam för att vilja henne. Naturligtvis
gick det inte bättre än att han blev
fäst o straffad för mord.

När han sen till slut kom ut ur
fängelse, för han hem fast beslutet
att ta livet av Stocklas. Han gick så
till henne, stoppade honom i en säck
o bar honom till närmaste sjö för att
dränka honom där. Då han så var nära
att framme vid sjön, behövde han gå
in i skogen ett tag o ställde säcken
vid vägkanten. Stocklas postade nu
på att rulla vägen framåt under
att han sjöng: "Jag går mot kanten ut

jag går. "Så han höll på med det,
hände det sej än en ochhandlare kom
vägen fram med sin odrift. Han stannade
o frågade vad det är frågan om. Lücklas
svarade att han om en liten stund skulle
gå komma till himlen o att det är därför
han springer. Ochhandlaren bad då än gå
byta med Lücklas o gav honom alla
sina oxar. Lücklas gick naturligtvis med
på förslaget o sen där bytt plats gav han
sej gladeligen vägen hem med oxarna. Då
Storklas sen kom tillbaka trog han sicken
med ochhandlaren, för den till spru o
slängde den i utan att misstänka något.

Nå Storklas så kom hem fick
han se en massa oxar på Lücklas gård.
Förvånad gick han dit för att se vad det

var. När han då fick se Lillklas blev
han ännu mer förvånad o frågade:
"Lever du? O är här? Ovarifrån har du
fått oxarna?" - "Oxarna di har jag
fått av sjöjungfrun o hon har beträ-
tt hjälpt mig upp," svarade Lillklas.
Storklas ville nu äntligen också se
sin sjöjungfrun o ha ock o Lillklas
gick gärna med o stjalpte honom in.
Han kom aldrig tillbaka o Lillklas
levde länge i all välmåga.

Ostergård
Fjällsgröden
Regna
1948

4150 / Beras David Andersson
Född 1891 i Regna

Karlén, som födde en kals.

En kals (präst?) som var lite
konstig, kom ilag med en dåligt fun-
timmer. Vid samlaget med henne
hade han en sådan ställning, att han
brödde, att han blev havande från
den stunden.

Idå hade han hört talas om en
spikering, som kunde säga, hur det
stod till det på ett bra sätt
deras vin. Gubben tog en flaska
med vin o gav sig vägen till
men på vägen brödde sig inte tillräckligt
han rådde ståt det som var i flaskan,
som han inte brödde det en så nog med
vid det en för slags vin, passade han
på o fyllde flaskan med vin av en k.

Skriv endast på denna sida!

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

10.

A. 1739

Då han kom fram, såg gumman bara i
flaskan o sa: "Det blir en svartbrödig
kalv." Naturligtvis trodde gumman
än han själv skulle föda kalven.

På krällen fick han härbärge
i en prästgård. På vägen dit hade han
gått förbi en galge, där en död man
hängde, som hade nya störlar på sej.
Å han inte lyckades få av den döde
störlarna, tog han en ny o högg av
benen jäms med störelskäften o tog
avskumman med sej. Under natten
föddes en kalv vid prästgården o som
det var kallt o kalven såg ut att vara klen
tog lagårdspriggen den o bar in den i
köket där den främmande låg. Inuti
krydde kalven till sej o böjde på

omkring på gatorna i både värre gub-
ben. Denne såg till sin förskräckelse
kalven o trodde än han själv följde den.
I sin förfäran rusade han upp o gav
sig vög så ingen skulle få se honom,
men glömde än ta med sig stövelarna.

När sen gästgädsfolket kom ut
på morgon, hittade dom inte mera
av mannen än - som dom trodde -
hans stölar. Tom di inte kunde för-
armat än än kalven ålit upp mannen
jäms med stövelskapen, frukt dom
förstas för sig än kalven var ett
vidunder. Därpå vågade heller ingen
lägga händer på honom utan på prä-
stens råd tände dom på ett stort bil
o dit jagade dom kalven, som där i lä-

4150

gorna fick släppa sin sin.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

13.

Västgötarna och blå havet.

Ätta västgötar kom en gång till
en blommande linäker. Som de trodde
det var blå havet, skulle de vinna
öber. Då de kommit över skulle an-
föraren räkna, om alla kommit över.
Men han glände än räkna sig själv
o då trodde de än en drunknat i blå
havet. Då de sen kom till en lös ko-
moeka, strek de för än riktigt sunne
se, hur många de var, mäsorna i
moekan o räknade sen märkena.

- 2 -
4150

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

15.

Västgöten och Östgöten.

Det var en gång en västgöte,
som mötte en östgöte o sa till honom:
"Om du kan gissa, hur många
kakor jag har, säger, så ska du få
alla ättn." - "Du har väl alla" sa-
rade östgöten - "Än du kunde gissa
så rätt, det var inte illa," sa väst-
göten, o gav den andre kakorna.

Då skam slog vad med bruden.
På den tiden då skam hille sin hä-
nere, händle det sej en gång, än han
slog vad med en bonde om vem som
kunde bära mest stavar. bonden
vills nämligen o hägnade. Di tog
håa många stavar var, men bruden
tog en vidfa o satte om stavararna. Det
skallade skam åt o tog snia utan.
Då han gick en stycke, steglade stavararna
ut sej o han fick stanna o ha drap dom.
O då gick bonden om honom. Så gick
det gång på gång o bruden vann vadet.

Då Skam och skräddarn sydde i kapp.

Då Skam gick här nere på jorden, skulle han en gång sy i kapp med en skräddare. Dom hölls i en kyrktorn o sydde, som Skam tog försträckt lång tid, fick han gå ned på marken för sitt stycke så blev han efter men kunde aldrig förstå ordet kom sej.

17.

Ostergötland
Ficksångens hl
Regnell by
1878

4150
Eggen
Ber. 25. David Andersson
Född 1891 i Regnell

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

18.

Orsmästerkerken o länge vårdage,
Det var en grumma, som hade
en flicka, som var lite konstig. Så hade
di fläsk o korv o det vill flickan
di skulle äta upp. Men grumman
bua sa, än det skulle don ha till
"Orsmästerkerken o länge vårdage,"
Så hände det sej än en buffare en gång
rikade höra grummans svar. När
så flickan en dag var ens-om hemma,
kom buffarn hem till flickan. O di
hon frågade vem han var, svarade
han, än han var "Orsmästerkerken
o länge vårdage." "Jari," sa flickan,
"då är det ni, som ska ha fläsket o
korven, som vi har gömt så länge."
O så gick hon efter det o gav buffarn, som

4150

sen smet iväg. När sen modern kom
hem, "kunde" hon om att "Orsmåsse-
kerken o länge vårdage" hade varit
o hämtat fläsket o korven.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

19.

Östergötland
Finspångs län
Maj 1928

-4-

4150

J. J. Andersson
David Andersson
född 1891

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

20.

Kuckten och göddan.

Vid Trartorp bodde det en kuckt,
som hette Bark. Han hölls en gång
o pröjde på en åker vid sjön Skinn-
nåsen. Så fick han en dag se att
det rödde sej i sjön. Han hade ingen
fiskeredskap, men han var förfärligt
stark o tog gälden o slängde ut den i
sjön. O göddan kom sväljde o Bark
nå för hvarbröken o otarna o körde
honne opp på land.

Östergötlands
Hälsö församling
Regna
juni 1938

-3- H. A. Andersson

4150

Var. av David Andersson
född 1891. i Regna

"Mästerskytten."

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

21.

① Det var en gång en skytte, som fick
se en räv. Men han hade inte några
ammunition o då tog han en spik o
sköt räven fast i en tall. Sen gick
han fram o skar en kors i kullet på
räven. Då sprang räven ut skinnat
o gav sej iväg. Skytten tog då skin-
net o gick ner till byn o fick där
se sex änder simma i rad. Sen
han nu inte ens hade några spik
längre, tog han luddströken o sköt
alla sex bänderna genom ögonen, så
de blev uppfädder som på en spelt.

A 1896

Östergötland
Tungfingelän
Regna
1898

4150
David Andrusen
född 1891 i Regna

"Orndödsaren"

Det var en gubbe vid Tjelfors, som
ville skärskrin. En gång var han ute o
friskade med längvad i Holmsjön. Då
skulle han lägga sej i en stor höv
frampå mitten. Men där var så friskhök-
ligt med ormr: 600 ormar, espingar, orm-
slår o andra ormar. Hälften drog han
ihjäl, men mer än hälften flydde. Där
han sen kom ut o skulle ta opp roten,
fick han se en stor orm komma rin-
mande i spån. Han hade och vund med
människorögon i båda ändar. O skärskrin
han är so frän sålda sitt liv. Han läm-
nade roten i sticket o har ringen tätt
opp den, så är den kom än i dag.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

22.

Östergötland
Fruentals
Regna 1928-

-8- 1928-1929
4150 ber av David Andersson
Joh 1891 i Regna

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

23.

Den late luffaren.

Det var en gång en luffare, som
låg i en vaggn och skrekade med benen
och händerna hade han i fickorna. Då
kom det en resande herre och frågade efter
vägen. Luffaren var så lat, att han bara
pekade med benet i rätt riktning. "Kan
du visa mig ett sant tecken på lycka
och frid, så ska du få en krona," sa herren.
"Stopp'na här," svarade luffaren och öppnade
inte på ens fickan.

- 7 -

4150

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

24.

Då isdrösen brann

vid Karsbo i Regna höll en
gång isdrösen på att brinna upp men
man räddade den till slut med länghalen.

Thukten och skatten.

En som från hindernäsgrubben var
förskräckligt rik. O folk brödde, än det
var en knekt, som skaffat honom pengarna.

Denne hade en gång tjänstgöring på
en fästning för än rika fångar. Lördag
hörde han en samtal mellan en livstids-
fånge o en annan fånge, som snart skulle
bli fri. Livstidsfången talade om för den
andre, än han hade gönt en bruka full
med pengar i en milstolpe på en viss
plats, som han talade om var den låg.
Som han inte själv kunde göra sej
någon nytta av dom skulle den andre få
en dom.

Thukten hörde antip o så snart hans
tjänstgöring var slut, gav han sig iväg det

förstod han kunde till platsen, där
skatten skulle finnas. Han fick också
reda på platsen och tillade brukan med
pengarna. Men som han föint var mycket
färdig, indas han inte själv behålla penga-
na, då dom var mycket stora och inte av
den vanliga sorten.

För att ändå göra sig någon nytta
av pengarna, gick brukten till hunde-
näs gubben och gav honom dom på vilken
än dom skulle försörja honom till död-
dagar.

Sen kom han också till hundenäs
en gång var till och fick penga och vad
han behövde av gubben.

Lindenäs gubben och Fimngubben,

Lindenäs gubben var en gång i sin ungdom i Finland. Där bodde han hos en fimngubbe, som hade en dotter. Om det nu var så blev det bestämt att Lindenäsen skulle bli måg hos gubben. Men när det gällde en tid, ångrade han sig och gav sig iväg därifrån.

Da han kommit en stycke på väg, gick han in till en käring, som kunde lite mer än vanligt folk. Han talade om hur det hängde ihop, och att han var rädd för gubbens trollkonster och bad henne om hjälp. Hon lovade och när han hjälpte honom och tog in i kar och hände det fullt med vatten. Så sa hon att Lindenäsen att gå ner i karet och gav honom

en spegel vant sa till honom att titta
i den. Då han gjorde det, såg han finn-
gubben stå på trappan till sin stuga
o göra sin bässta i ordning. "När du ser
ser gubben lägga bässta till axeln, ska
du skynda dig o dyka ner i vattnet"
sa han till honom. O gubben sköt
tre gånger o tre gånger drök tindernäsor
ner i karet. O för vår gång tog skottet
i kanten på karet.

Sen finnugubben skjutit tre skott,
vad det slut med hans förmåga o
tindernäsor kunde ge sig väg hem.

4150
Adelswärd och askan

En av de gamla Adelswärdarna
på Adelsnäs var så rädd för askan
att han lät bygga upp en kavelbro
över en rund åsax intill stället. När
det så var askväder lät han kusten
köra fram o tittade över bron för
att han inte skulle höra askdunnet.
När han så en gång for över bron så
han (till Gud): "Om du är herre i
himlen, så är jag herre på Adelsnäs".
I det samma drog askan ned i trä-
vagnen,

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

39.

4150

Gyllenkerks bild

På Regnarboken finns bilden
av en ägare, som hette Gyllenkerk,
uppräntad i förtögsläst, men den
syns endast vid en visst dagstid. Det
sågs först på en han, en gång då
han var angiven för landsförmäderi.
Men så rädd, att han satte dag och natt
vid det förtöget, så han kunde se både
Vingåkers- och Regnarboken. Där såg han
så länge att hans bild av solen brändes
in i rutorna.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

30.

Östergötland
Tingsögaläns hd.
Ragna sv.

uppt. av tfr. Andersson
1928.

4150.

Hins jakt

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

31.

I Ymerum kunde dom ibland på
möten få höra o se Hins jakt. Först
kom ett hundinnet springande förföljd av
hundar. Sen kom det en ryttare o han
frågade om di setit en kvinna springa
förbi. Om en stund kom han tillbaka
med kvinnan hängande över hästen.

Kolaren och fonten

Om man vågade ställa kolkojan
över en fontestig fick man ingen ro.
Antingen slops dörren opp gång på gång
eller också brann kajan. Så snart man
flyttat den blev det lugnt.

I norra Regna hände det en
gång, att den hade byggd en ny kaja.
Men det blev ingen ro någon natt eller
dag. Men så en som det var kom det
en liten gubbe inboppandes o sa till
sej mitt emot kolaren o sa: "Jag
hugger i dej, jag hugger i dej." - "Var på det?"
frågade kolaren. "Du har såu kajan
på min vattensig." svarade gubben. O
var den den flyttat kolkojan blev det
ro.

4150

Trollkärningarna

På Skattholms ägor vid sjön Bleklången
ligger det ett berg, som där kallas "Troll-
kärningeberga". I berget finns det en massa
järnringar, mislagna, som ska vara från
den "fin" de där brände trollkärningar
där.

Man berättade också att trollkärningar-
na brukade samlas där

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

33.

Osterjötländ.
Finnängarna
Regna
Maj 1908

4150

M. G. Carlsson
Per David Carlsson
Född 1891

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

34,

Sliekan, som mjölade andras kor.

Island som som brukade samlas
på Trollkäringesberget vid Kattrip med
också en ung flicka, som blev beskydd
från att mjölka andras kor. Under säll-
gången mot henne, befälde de henne
att visa sin konst. Hon brä hugg in
en kniv i en träd & mjölade sedan.
När de så kommit på en stund, ville hon
sluta. Men som hon såg att hon skulle
hålla på. Det gjorde hon också, men
hon mjölade hon ihjäl.

Samma flicka "ädrades" sedan
ihjäl i en kor.

4150

Dunderbacken.LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

35.

Vid gränsen mellan Hållerstad & Regum
ligger det ett skogsraktarboställe, som kallas
Dunderbacken. Namnet ska bero på att
skälet intill finns en brecka, där det
hörs ett drol buller, de hästar eller andra
stora djur springer fram där.

husses grav.LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

36.

Vid Inundenbacken finns det i skogen
en steuros, som den kallar husse grav.
därmed ska det ha från efter en kvinna,
som hette husse. Hon ridde om en
gård där i trakten o blev en gång stå-
rad för att ha flyttat ramlärken.
Hon tog de jöde från sin gård o la i
skorna o svar, att om hon inte stod
på sin egen jöde, så skulle hon fara som
en tyckeåka fram o tillbaka mellan
himmel o jöde ända till domedag.
Hon var en målet, men de bröder blev
hon begraven under jödet i skogen o äre
i dag hör man henne fara upp o ned i luften.

4150

Prolapären i lagårn.LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

37.

Beata i Elgshult trollade en gång
koma för grannen så dom inte gick
hem från skogen om krållarna. För än på
trondomen upphävd skrikade dom efter
en gubbe, som hette Adlund. Vid en
naggran underrökning fann han en
prolapse i lagårn och så snart den togs
bort, gick koma åter hem.

Den förtrollade mjölken.LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

38.

Lamma Beata fick en gång erbjuda
mjölk av grannmoran. Det droddes, att
hon trollade i mjölken, för från den
stunden fick dom aldrig någon tur
med kalvarna. Trolleriet skulle ha
tingat så att Beata med en täljkniv
hade ruggit kors i mjölken. Förfäddningen
upphävdes genom att grannmoran sa
Beata sanningen rätte i ansiktet.

De förtrollande hästarna

En gång stannade en gubbe hästar-
na för besatad man, då han körde kol
över Älgsjön. Det gick så till, att gubben
läste helva Fader vår både rätt fram o
baklänges. Då han kom hem med
hästarna, tog emellertid besata bort trolldomen,
att upphäva vidan förtrollning.
gick så till, att man tog bettet av
hästen o titade över däcket genom
bettet. Säg man då en skata, som
flög bort från däcket, då var trolldomen
men man fick ej stå mitt framför
lokorna, ty då kunde man få se en
ordentlig örfil.

Ståtgård
Finspångsläns län
Rena
mån 1928

4150

mycket av Einar Andersson
1891 av David Andersson
Född 1891 i Regna

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

40.

Sjöjungfrun, som ville ha snus.

Gamle Hellerstedt vid Grytzöl var
en gång ute o fiska men fick inget.
Men så när det fick han se en stor
näs över vattnet, o då förstod han, att
det var Sjöjungfrun, som ville ha snus,
varför han kände hela drömmen i sjön.
Sen kom också fiskelyckan, o från den
dagen gav han alltid Sjöjungfrun snus,
när han skulle fiska.

4150

Ljövingsfrun

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

41.

Fadern till August i Elgshult var
en gång tillsammans med en annan
nte o fiska. Då uppenbar sig Ljövings-
frun för dem. Framtill var hon mycket
vacker, men baktil såg hon ut som en
ihålig prädstam.